

וילך חכ"ד שיחה ג'

"הקהילו אלי" – הביאור בזה "שלא תקעו אותו היום בחצוצרות כו' ולא השליט יהושע עליהם".

ברש"י (לא, כח) "הקהילו אלי: ולא תקעו אותו היום בחצוצרות להקהיל את הקהל, לפי שנאמר עשה לך, ולא השליט יהושע עליהם בחייו של משה. ואף בחייו נגנזו קודם יום מותו, לקיים מה שנאמר ואין שלטון ביום המות".

והנה, בפשטות כוונת רש"י הוא לפרש מדוע לא הקהילו את העם ע"י החצוצרות (שהרי אמר "הקהילו" לבני לוי, ותקיעת החצוצרות הי' ע"י הכהנים). וצריך להבין מה נוגע בפשוטו של מקרא שיהושע לא השתמש בחצוצרות? ומדוע מביא את תיבת "אלי" בד"ה?

והביאור בזה: כידוע אין דרכו של רש"י להביא את הקושיא בפירושו, וגם בנדו"ד רש"י אינו מביא את עיקר קושיתו, והוא מדוע אמר משה "הקהילו אלי" והרי כבר נאמר לפנ"ז "לא אוכל עוד לצאת ולבא" ופירש רש"י: "שניטלה ממני הרשות וניתנה ליהושע", ו"דבר אחד לדור ולא שני דברים" וא"כ מדוע הי' ההקהלה (ששייך לנשיא הדור) ע"י משה ולא ע"י יהושע?

ולתרץ זה מבאר רש"י מדוע לא הקהילו ע"י החצוצרות, והוא משום שהחצוצרות שייכים למשה ולא ליהושע - "ולא השליט את יהושע עליהם". ומזה רואים שיהושע לא קיבל את כל הענינים של משה, וא"כ בנוגע לענינים אלו הי' משה המנהיג היחידי ולכן ההקהלה הי' ע"י משה.

ולאחרי שמבאר ש"לא השליט את יהושע עליהם", מבאר ש"אף בחייו נגנזו קודם מותו לקיים משה שנאמר ואין שלטון ביום המות".

מיינה של תורה: לכאורה צריך להבין איך שייך שביום האחרון של משה בעלמא דין, שאז זכה לשער הנו"ן, יהי' ירידה במשה - "אין שלטון ביום המות"? והביאור: "אין שלטון" הוא מפני שבאותו יום הי' משה למעלה מענין השלטון מפני שהי' למעלה מכל שייכות לעם. אך קס"ד שכשמה למעלה משלטון אזי אין לו שייכות לבני", ולכן נאמר "הקהילו אלי" - שאז נתגלה שמשה ובני" הם עצם אחד, ולכן ההקהלה לא הי' ע"י החצוצרות, שהקהלה בחצוצרת מורה שהקהלה קשורה עם יגיעה וטירחא. ולכן לא הי' ההקהלה ע"י הכהנים - בחי' המשכה, אלא ע"י הלויים - בחי' העלאה, להעלות את בני" לבחי' משה כמו שהוא בבחי' העלאה ביום מותו למעלה משלטון.